

KIẾN TRÚC SƯ CỦA NGÔI TRƯỜNG HẠNH PHÚC

TRONG THỜI GIAN QUA, NHỮNG VỤ VIỆC BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG, MỘT BỘ PHẬN GIÁO VIÊN CÓ HÀNH VI ỨNG XỬ VỚI HỌC SINH THIẾU CHUẨN MỰC, PHỤ HUYNH HÀNH HUNG GIÁO VIÊN... LIÊN TIẾP XÂY RA TẠI CÁC ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ ĐẶT RA VẤN ĐỀ CẦN THIẾT CÓ SỰ HỖ TRỢ CỦA CÁC NHÀ THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG, PHÒNG TÂM LÝ TƯ VẤN HỌC ĐƯỜNG. TUY NHIÊN, THỰC TẾ CHO THẤY, CÁC TRƯỜNG HỌC TẠI VIỆT NAM ĐANG "KHÁT" NHÂN LỰC Ờ LĨNH VỰC NÀY. ĐIỀU NÀY CŨNG MỜ RA CƠ HỘI "ĐÓN ĐẦU XU HƯỚNG" CHO SINH VIÊN THEO HỌC NGÀNH THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG. NHÀ THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG ĐƯỢC ĐÁNH GIÁ LÀ "KIẾN TRÚC SƯ CỦA NGÔI TRƯỜNG HẠNH PHÚC", ĐÓNG VAI TRÒ THIẾT LẬP CÁC QUY TRÌNH PHÒNG NGỪA, CAN THIỆP BAN ĐẦU, CAN THIỆP CHUYÊN SÂU, KẾT NỐI CÁC NGUỒN LỰC, LÀM VIỆC VỚI GIÁO VIÊN, PHỤ HUYNH... ĐỂ ĐIỀU HÒA TẤT CẢ MỐI QUAN HỆ TRONG TRƯỜNG HỌC.

PGS.TS TRẦN THÀNH NAM, CHỦ NHIỆM KHOA CÁC KHOA HỌC GIÁO DỤC, TRƯỜNG ĐH GIÁO DỤC, ĐHQGHN - ĐƠN VỊ ĐẦU TIÊN XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG TẠI VIỆT NAM ĐÃ CÓ NHỮNG CHIA SẺ VỀ NGÀNH HỌC NÀY.

PGS.TS Trần Thành Nam

CHỈ SỬ DỤNG GIÁO VIÊN KIÊM NHIỆM TƯ VẤN TÂM LÝ LÀ CHƯA ĐÁP ỨNG YÊU CẦU

Thưa PGS.TS Trần Thành Nam, trong bối cảnh hiện nay, năng lực tự chăm sóc sức khỏe tinh thần của con người rất quan trọng. Nhu cầu cần hỗ trợ các vấn đề hành vi cảm xúc, hỗ trợ về phương pháp học tập và hướng nghiệp đối với học sinh là rất lớn. Đó có phải là mục tiêu chung mà CTĐT ngành Tham vấn học đường của Trường ĐH Giáo dục hướng đến hay không?

Năng lực chăm sóc sức khỏe tinh thần, quản trị cảm xúc, ra quyết định thông thái dựa trên việc làm chủ cảm xúc là nhóm kỹ năng quan trọng và cần thiết cho bất kỳ công dân thế kỷ XXI nào.

Tổ chức Y tế thế giới nhận định, sau khủng hoảng đại dịch

Covid-19 sẽ đến khủng hoảng về sức khỏe tinh thần. Chúng ta đang sống trong một môi trường mà kiến thức được sản sinh ra rất nhiều và mọi người luôn chịu những áp lực lớn trong việc tự cập nhật bản thân để phù hợp với công việc. Do đó, người giỏi nhất phải là người làm chủ được sức khỏe tinh thần của bản thân một cách tốt nhất.

Đối với trường học, công tác này càng quan trọng hơn. Ngành GD&ĐT đã có nhiều chủ trương thiết lập các phòng tư vấn tâm lý tại trường học. Tuy nhiên, trong thời gian qua, chúng ta nhận ra rằng, nếu chỉ sử dụng giáo viên kiêm nhiệm công tác tư vấn tâm lý thì chưa đáp ứng được yêu cầu.

Trong bối cảnh đó, CTĐT cử nhân Tham vấn học đường của Trường ĐH Giáo dục được thiết kế nhằm bổ sung nguồn nhân

“Chương trình Tham vấn học đường của Trường ĐH Giáo dục được thiết kế nhằm bổ sung nguồn nhân lực có đủ năng lực, phẩm chất để làm việc tại các phòng tư vấn tâm lý thuộc hệ thống trường công; cũng có thể làm việc trong các bệnh viện, các tổ chức phi chính phủ hay tự khởi nghiệp, lập ra các trung tâm chăm sóc tâm lý và sức khỏe tâm thần.”

lực có đủ năng lực, phẩm chất để làm việc tại các phòng tư vấn tâm lý thuộc hệ thống trường công; cũng có thể làm việc trong các bệnh viện, các tổ chức phi chính phủ hay tự khởi nghiệp, lập ra các trung tâm chăm sóc tâm lý và sức khỏe tâm thần.

Các vị trí việc làm được chúng tôi thiết kế để đưa vào chương trình đào tạo là như vậy. Tuy nhiên, Trường ĐH Giáo dục tập trung hơn vào việc hỗ trợ tâm lý, hành vi cảm xúc cho trẻ trong độ tuổi học đường. Trong chương trình đào tạo này, chúng tôi phân ra 3 hướng ngành mà đến năm thứ tư đại học, sinh viên sẽ được lựa chọn để theo đuổi chuyên sâu.

Thứ nhất, tư vấn về các vấn đề hành vi cảm xúc (tức là sức khỏe tâm thần).

Thứ hai, tư vấn về học tập, về các chiến lược, phương pháp học tập. Có những học sinh sẽ chỉ phù hợp với chiến lược, phương pháp học tập này; có em lại phù hợp với chiến lược, phương pháp học tập khác. Chúng ta cần người định

hướng để giúp phát triển tối đa năng lực học tập của các em.

Thứ ba, tư vấn hướng nghiệp, giúp học sinh hiểu mình, hiểu nghề, hiểu trường, từ đó lựa chọn nghề nghiệp một cách chính xác nhất.

SINH VIÊN ĐƯỢC "RÈN NGHỀ" TỪ NĂM THỨ NHẤT ĐẾN NĂM TƯ ĐẠI HỌC

Khi theo học ngành Tham vấn học đường, sinh viên tốt nghiệp ra trường sẽ có những năng lực gì, thưa ông?

Sinh viên khi tham gia ngành học này, ngoài việc được giáo dục giống như các môi trường đại học nói chung để trở thành những sinh viên tự tin, biết tự định hướng, quan tâm tới các vấn đề xã hội và có tinh thần cống hiến; các em sẽ được rèn nghề từ năm nhất đến năm tư tại các cơ sở thực tập là trường học.

Về cơ bản, nội dung chuyên ngành gồm các khối kiến thức. Thứ nhất, hiểu về sự

phát triển bình thường, tâm lý của con người. Thứ hai, biết được các vấn đề phát triển bất thường của con người, liên quan tới tâm bệnh học. Thứ ba, biết được các chiến lược học tập phù hợp trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay, những phương pháp nào là tối ưu để tư vấn cho các bạn học sinh.

Sinh viên cũng được trang bị các kiến thức nền tảng liên quan đến lý thuyết và con đường để tư vấn hướng nghiệp; học về các hệ thống trắc nghiệm để đánh giá nhân cách, cảm xúc, trí tuệ, thiên hướng nghề nghiệp. Ngoài ra, phải học một số môn học liên quan đến kỹ năng tham vấn phù hợp với các đối tượng như phụ huynh, học sinh, giáo viên

hoặc kết nối với cộng đồng.

Các bạn cũng phải có những kỹ năng khác như kỹ năng về tham vấn trị liệu; kết nối với cộng đồng để huy động các nguồn lực; kỹ năng quản lý ca; các khối kiến thức liên quan đến giảng dạy (các lớp về kỹ năng sống cho các chương trình phòng ngừa); kỹ năng giám sát ca (theo dõi, giám sát những trường hợp sau khi đã tham vấn, xử lý để đảm bảo sự an toàn, không xảy ra bất cứ nguy cơ nào).

Trong xã hội hiện nay, có rất nhiều vụ việc có thể chúng ta đã biết, đã có những can thiệp ban đầu, nhưng vì không theo dõi, xử lý đến nơi đến chốn, cuối cùng đã dẫn đến những hậu quả không tốt. Do vậy, quy

trình giám sát, quản lý ca sau khi can thiệp cũng là kỹ năng các bạn sẽ được rèn trong quá trình tham gia học tập chương trình Tham vấn học đường của Trường ĐH Giáo dục, ĐHQGHN.

TỐ CHẤT, NĂNG LỰC NÀO PHÙ HỢP ĐỂ THEO HỌC NGÀNH THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG?

PGS.TS Trần Thành Nam có thể cho biết, những thí sinh có tố chất, năng lực như thế nào phù hợp để theo học ngành Tham vấn học đường?

Đây là câu hỏi tôi thường xuyên nhận được từ thí sinh. Điều quan trọng nhất khi lựa chọn ngành Tham vấn học đường là bản thân các em phải có giá trị muốn chia sẻ, giúp đỡ và hỗ trợ người khác.

Các em cũng cần là người có tính cách quảng giao, hướng ngoại. Và làm việc trong lĩnh vực này, trong kỷ nguyên số, chúng ta cũng cần khả năng tham vấn, tư vấn trực tuyến bên cạnh trực tiếp, tức phải có những kỹ năng về công nghệ. Bên cạnh đó, các em cần có một số phẩm chất khác như công bằng, chính trực, tử tâm.

Đối với năng lực học tập, về cơ bản thí sinh có thể xem điểm đầu vào của Nhà trường trong vài năm qua để có hình dung rõ nhất. Ví dụ, năm 2022, điểm trúng tuyển các ngành của Trường ĐH Giáo dục dao động từ 20,75 đến 28,55 điểm tùy vào nhóm ngành. Hiện Trường ĐH Giáo dục có 5 nhóm ngành, từ GD1 đến GD5.

Tất nhiên, mỗi năm, điểm trúng tuyển có thể có một số điều chỉnh. Các em cần lựa chọn trên sở thích cá nhân và tham khảo thêm các thông số về điểm số, chỉ tiêu tuyển sinh của Nhà trường... để có sự lựa chọn thông minh nhất.

Ông có thể đưa ra lời khuyên cho thí sinh về nguyên tắc lựa chọn

” Năng lực chăm sóc sức khỏe tinh thần, quản trị cảm xúc, ra quyết định thông thái dựa trên việc làm chủ cảm xúc là nhóm kỹ năng quan trọng và cần thiết cho bất kỳ công dân thế kỷ 21 nào. **”**

ngành học, chọn trường học để tránh những nuối tiếc về sau cho các em?

Tôi cho rằng về cách sắp xếp nguyện vọng, các em nên sắp xếp những nguyện vọng cảm thấy hứng thú nhất, phù hợp với đam mê của mình lên đầu tiên.

Sau đó, cũng cần căn cứ trên một số yếu tố khác. Cùng ngành đó sẽ có nhiều trường đào tạo, các em cần lưu ý đến những yếu tố như chỉ tiêu tuyển sinh, điểm số trúng tuyển các năm trước cũng như phương án xét tuyển và chỉ tiêu của từng phương án

xét tuyển. Tất cả đều được chia sẻ cụ thể trong đề án tuyển sinh của các trường đại học.

Ngoài ra, nếu có thể, các em hãy dành một chút thời gian tới tham quan trực tiếp không gian, cơ sở vật chất, uy tín ngôi trường mà mình muốn đăng ký, từ đó đưa ra sự lựa chọn sẽ chính xác nhất.

Xin cảm ơn PGS.TS Trần Thành Nam đã chia sẻ!